

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ім. ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА СПОРТИВНИХ ТА РЕКРЕАЦІЙНИХ ІГОР

Теорія і методика спортивних ігор

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Ступень бакалавр

(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта

спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура)

Навчальна програма з дисципліни «Теорія і методика спортивних ігор» для студентів за спеціальністю 014.11 Середня освіта (фізична культура).

Розробники:
канд. наук з фіз. вих. і спорту, доцент Ковцун В.І.
канд. наук з фіз. вих. і спорту, доцент Мельник В.О.
старший викладач Лібович Н.П.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри спортивних та рекреаційних ігор

Протокол від “___” серпня 201___ року № ___
Завідувач кафедри спортивних та рекреаційних ігор

(підпис)

(Ковцун В.І.)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету
післядипломної та заочної освіти

Протокол від. “___” 20___ року № ___

Голова

_____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20___ рік

© _____, 20___ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни “Теорія і методика спортивних ігор” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є професійна діяльність тренера в спортивних іграх; техніка і тактика ігрових видів спорту, методика навчання технічних прийомів та тактичних дій, історія розвитку виду спорту та методика суддівства.

Міждисциплінарні зв’язки: загальна теорія підготовки спортсменів, система підготовки спортсменів, олімпійський спорт, професійний спорт, фізіологія спорту, біомеханіка спорту, педагогіка, психологія та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

- Модуль 1. Теорія і методика рухливих ігор
- Модуль 2. Теорія і методика баскетболу
- Модуль 3. Теорія і методика гандболу
- Модуль 4. Теорія і методика волейболу
- Модуль 5. Теорія і методика спортивних ігор (теніс, настільний теніс, бадміnton)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів знань і вмінь вивчення історії, теорії і методики викладання спортивних ігор, оволодіння технічними прийомами і тактичними діями гри в спортивних іграх; оволодіння знаннями та навичками у підготовці, організації та проведенні рухливих ігор у різних організаційних формах; набуття необхідних знань, вмінь і навичок для самостійної педагогічної і організаційної роботи в різних ланках фізкультурно-спортивної діяльності.

Завдання курсу.

1.Сформувати знання про історію розвитку гри в спортивних іграх та історію розвитку рухливих ігор.

2.Сформувати необхідні знання та практичні вміння у виконанні технічних прийомів і тактичних дій у спортивних іграх. Сформувати знання та практичні уміння у проведенні рухливих ігор з учнями різних вікових груп.

3.Сформувати вміння методично грамотно навчати технічним прийомам і тактичним діям спортивних іграх. Сформувати уміння та навички в організації і проведенні змагань з рухливих ігор.

4.Сформувати знання про правила гри в спортивних іграх та вміння судити гру. Сформувати знання про методику суддівства змагань із рухливих ігор.

5.Сформувати необхідні знання та практичні вміння в організації та проведенні змагань зі спортивних ігор та національної гри «Гілка».

Матеріал курсу базується на теоретико-методичних підходах, які висвітлюються студентам на наступних дисциплінах: “Вступ до спеціальності”, “Охорона праці”, “Анатомія людини”. Навчальний матеріал

органічно пов'язаний з матеріалом, що викладається у процесі проходження наступних дисциплін: “Теорія і методика рухливих ігор”, “Теорія і методика гімнастики”, “Теорія і методика легкої атлетики”, а також формує базові знання і вміння у студентів перед проходженням наступних дисциплін: “Теорія і методика фізичного виховання”, “Олімпійський і професійний спорт”, “Організація і управління у сфері фізичної культури”, Організація спортивно-мистецьких заходів” та інші.

Навчальна робота з курсу проводиться у формі лекцій, практичних занять і самостійної роботи. На лекції студентам повідомляється основні відомості з історії, теорії і методики навчання прийомам техніки і тактичним діям гри в спортивних іграх. На практичних заняттях вивчаються загально розвиваючі і спеціальні вправи, технічні прийоми, тактичні дії і методика їх викладання. Самостійна робота включає вивчення рекомендованої літератури, і на основі отриманих знань складання алгоритмів методик навчання технічних прийомів і тактичних дій в спортивних іграх. Обов'язковим розділом навчально-виховної роботи є виховання у студентів навичок догляду за спортивними спорудами та інвентарем, підготовки їх до заняття і змагань

Після проходження курсу студент повинен знати:

- історію розвитку спортивних та рухливих ігор у світі і в Україні;
- основні прийоми техніки гри і методики їх навчання;
- основні тактичні дії гри і методики їх навчання;
- основні правила гри, види робочої документації для проведення змагань, жести судді під час гри.

Студент повинен вміти:

- правильно показати виконання основних технічних прийомів і тактичних дій гри;
- методично грамотно провести методики навчання основних технічних прийомів гри;
- методично грамотно провести методики навчання основних тактичних дій гри;
- судити гру, показуючи суддівські жести.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1. Теорія і методика рухливих ігор.

Основні педагогічні вимоги до організації і проведення рухливих ігор. Організація і проведення рухливих ігор у позаурочних формах. Методика проведення змагань “Веселі старти”. Вивчення рухливих ігор і характерні особливості проведення з дітьми старшого дошкільного віку та учнями 1-3 класів. Дидактичні ігри з м'ячами. Вивчення рухливих ігор і характерні особливості їх проведення з учнями 4-6 класів. Вивчення рухливих ігор і характерні особливості їх проведення з учнями 7-8 класів. Вивчення рухливих ігор і характерних особливостей їх проведення на перервах у

групах продовженого дня. Вивчення рухливих ігор та їх використання в заняттях спортом. Вивчення рухливої гри “Гилка”. Методика проведення змагань “Веселі старти”.

Модуль 2. Теорія і методика баскетболу

Історія виникнення і розвиток баскетболу. Правила гри. Техніка і тактика гри в баскетбол. Методика навчання. Методика навчання стійки, переміщення, ведення м'яча. Методика навчання ловлі м'яча та передач м'яча на місці і в русі. Вдосконалення переміщень гравців на майданчику. Вдосконалення ловлі м'яча та передач м'яча на місці і в русі. Вдосконалення ведення м'яча. Методика навчання кидка м'яча в кошик з подвійного кроку після ведення. Вдосконалення ловлі м'яча та передач м'яча на місці і в русі. Вдосконалення ведення м'яча. Методика навчання кидка м'яча в кошик після передачі від партнера. Вдосконалення вивчених прийомів техніки гри. Методика навчання зупинок і поворотів. Вдосконалення вивчених прийомів техніки гри. Методика навчання штрафного кидка. Вдосконалення вивчених прийомів техніки гри. Методика навчання прийомів техніки гри в захисті (вибивання, виривання, накривання м'яча). Вдосконалення вивчених прийомів техніки гри. Індивідуальні і групові тактичні дії в нападі. Індивідуальні і групові тактичні дії в захисті (підстрахування, переключення, прослизання, боротьба за відскок). Методика навчання груповим тактичним діям. Вдосконалення раніше вивчених прийомів техніки гри в баскетбол. Командні тактичні дії в нападі (стрімкий напад, позиційний напад). Вдосконалення раніше вивчених прийомів техніки гри в баскетбол. Командні тактичні дії в захисті (зонний –3-2, 2-3, 2-2-1, 2-1-2, 1-2-2; персональний, змішаний).

Модуль 3. Теорія і методика гандболу.

Історія гри в гандбол. Правила гри. Техніка і тактика гри в гандбол. Методика навчання. Методика навчання стійки, пересування, тримання м'яча, ловіння м'яча двома руками на місці, передачі м'яча зігнутою рукою зверху. Методика навчання кидка м'яча по воротам в опорному положенні зігнутою рукою зверху з одного кроку, з трьох кроків. Методика навчання кидка м'яча по воротам в стрибку після 3-х кроків. Методика навчання ведення м'яча (багато ударного і одно ударного). Методика навчання техніки гри в захисті (блокування, перехоплення, вибивання). Методика навчання техніки гри воротаря. Групові тактичні дії в нападі (паралельна взаємодія, перехресна взаємодія, взаємодія двох гравців з постановкою заслону). Групові тактичні дії в захисті (підстрахування, переключення, груповий блок, прослизання). Методика навчання груповим тактичним діям в захисті. Командні тактичні дії в нападі (стрімкий напад, позиційний напад – 3:3, 4:2). Командні тактичні дії в захисті (зонний – 6:0, 5:1, 4:2, 3:3; персональний, змішаний).

Модуль 4. Теорія і методика волейболу.

Історія виникнення і розвиток волейболу. Правила гри. Основи техніки і тактики гри в волейбол

Ознайомлення зі стійками та переміщеннями гравця по майданчику. Методика навчання передачі м'яча двома руками зверху і знизу. Методика навчання нижньої прямої подачі. Методика навчання верхньої прямої подачі. Методика навчання передачі м'яча назад за голову. Вдосконалення передачі м'яча знизу і зверху в трійках, четвірках, в колонах. Вдосконалення передачі м'яча назад за голову. Методика навчання передачі м'яча в стрибку. Вдосконалення передачі м'яча в стрибку і за голову. Методика навчання прямого нападаючого удару (по ходу свого розбігу). Правила (нападаючого удару). Методика навчання одиночного блокування. Методика навчання обманного удару. Методика суддівства I і II судді. Методика навчання командним тактичним діям в нападі. Методика навчання командним тактичним діям в захисті. Вдосконалення прийомів техніки гри, переміщень, передачі і прийому м'яча, нападаючого удару проти одиночного блокування. Вивчення правил пляжного і парк волейболу. Навчання та вдосконалення: приймання подачі; блокування нападаючого удару.

Модуль 5. Теорія і методика спортивних ігор (теніс, настільний теніс, бадміnton)

Історія виникнення і розвиток гри в настільний теніс. Правила гри і методика суддівства. Основи техніки і тактики гри в настільний теніс. Методика їх навчання.

Методика навчання стійки, хватки ракетки, переміщень. Методика навчання подачі, поштовхового удару. Жонглювання. Тактика подач. Методика навчання захисних прийомів техніки гри – підрізка, підставка, свічка. Тактика одночної гри. Методика навчання атакуючих прийомів техніки гри – накат, удар, контрудар, топ-спін. Тактика парної гри.

Історія виникнення і розвиток гри в теніс. Правила гри і методика суддівства. Основи техніки і тактики гри в теніс. Методика їх навчання.

Методика навчання стійки, хватки ракетки, переміщень. Методика навчання подачі, плоского удару. Жонглювання. Тактика подач. Методика навчання прийомів техніки гри – різаний удар, удар з напівльоту. Тактика одночної гри. Гра на задній лінії. Методика навчання прийомів техніки гри – кручений удар, удар смеш, удар з льоту. Тактика парної гри.

Історія виникнення і розвиток гри в бадміnton. Правила гри і методика суддівства. Основи техніки і тактики гри в бадміnton. Методика їх навчання.

Методика навчання стійки, хватки ракетки, переміщень. Методика навчання подачі. Жонглювання. Тактика подач. Методика навчання прийомів техніки гри – удар-підставка, удар високо-далекий, плоский удар. Тактика одночної гри. Методика навчання прийомів техніки гри – удар-уворот, удар-смеш. Тактика парної гри.

3. Рекомендована література

Основна:

Модуль 1. Теорія і методика рухливих ігор

Рекомендована література

Основна:

1. Демчишин А. А. Спортивные и подвижные игры в физическом воспитании детей и подростков / А. А. Демчишин, В. Н. Мухин, Р. С. Мозола. – Киев : Здоров'я, 1989. – 168 с.
2. Демчишин А. О. Рухливі ігри / А. О. Демчишин, Р. С. Мозола. – Київ : Рад. шк., 1985. – 188 с, іл
3. Демчишин А. П. Рухливі і спортивні ігри в школі / А. П. Демчишин, В. М. Артюх, Й. Г. Фалес. – Київ : Освіта, 1992.
4. Васильков Г. А. От игры – к спорту / Васильков Г.А., Васильков В.Г. – Москва: Физкультура и спорт, 1985. – 80 с.
5. Воробей Т. В. Рухливі ігри та забави / Т. В. Воробей. – Івано-Франківськ Франківськ, 1992.
6. Коротков Н. М. Подвижные игры / Коротков Н. М., Былеева Л. – Москва : ФиС, 1982.
7. “Дитина” програма виховання і навчання дітей дошкільного віку. – Київ : Освіта, 1993.
8. Дидактичні ігри з м’ячами : навч. посіб. / авт. кол.: Приступа Є. Н., Петришин Ю. В., Виноградський Б. А., Петрина Р. Л., Пасічник В. М. – Львів : ЛДУФК, 2012.

Допоміжна:

1. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології) : навч. посіб. / Гриньків М. Я., Вовканич Л.С., Музика Ф. В. – Львів, 2015. – 304 с.
2. Іваночко В. Оздоровчий фітнес у фізичному вихованні студентів навчальної секції фізичної реабілітації : навч. посіб. / Вікторія Іваночко, Ірина Грибовська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 128 с.
3. Куцеріб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцеріб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 84 с.
4. Лібович Х. В. Українські народні рухливі ігри як засіб досягнення фізичної досконалості студентів / Х. В. Лібович, Н. П. Лібович // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2010. – Вип. 46. – С. 27–29.
5. Лібович Н. Педагогічна ситуація як системоутворюючий чинник класифікації рухливих ігор / Надія Лібович // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2002. – Вип. 6, т. 2. – С. 541–544.
6. Лібович Н. П. Національні рухливі ігри в фізичному вихованні школярів молодшого віку в позаурочних формах / Н. П. Лібович, Н. Д.

- Яворська // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних та рухливих ігор : тези II Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДІФК, 1997. – С. 63.
7. Методика проведення рухливих ігор на заняттях з фізичного виховання в навчальних закладах I–II, III–IV рівнів акредитації : навч. посіб. / уклад. Г. Т. Щирба, Н. П. Лібович, Р. І. Щирба. – Львів : ЛДАУ, 2004. – 67 с.
  8. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія" та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
  9. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
  10. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.
  11. Музика Ф. Вплив специфіки тренувального процесу на морфофункціональні показники спортсменів різних спеціалізацій / Федір Музика // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів, 2001. – С. 53–56.
  12. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.
  13. Приступа Є. Н. Українські народні ігри : монографія / Є. Н. Приступа, В. І. Левків, О. В. Слімаковський. – Львів : ЛДУФК, 2012. – 432 с.
  14. Приступа Є. Н. Традиції української національної фізичної культури / Є. Н. Приступа, В. С. Пилат. – Львів : Троян, 1991. – 102 с. – ISBN 5-7707-1365-8.
  15. Пасічник В. Класифікації народних ігор у фізичному вихованні дітей дошкільного віку / Пасічник Вікторія, Пітин Мар'ян // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2017. – № 1. – С. 222–226.
  16. Дидактичні ігри з м'ячами : навч. посіб. / Приступа Є. Н., Петришин Ю. В., Виноградський Б. А., Петрина Р. Л., Пасічник В. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 205 с. – ISBN 978-966-2328-61-5.
  17. Пасічник В. Рекреаційні ігри : навч. посіб./ Вікторія Пасічник, Валерій Мельник. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 106 с. – ISBN 978-617-7336-24-1.

18. Приступа Є. Н. До питання про генезу українських народних ігор : метод. матеріали на допомогу вчителю фіз. культури / Є. Н. Приступа ; за заг. ред. Л. О. Мазура. – Львів : ЛОНМІО, 1995. – 9 с.
19. Приступа Є. Н. Українські народні ігри в фізичному вихованні дітей / Є. Н. Приступа, О. В. Бік, О. В. Слимаковський // Традиції фізичної культури в Україні : зб. наук. ст. – Київ, 1997. – С. 153–162.
20. Приступа Є. Н. Особливості проведення українських народних ігор та забав з дітьми дошкільного і молодшого шкільного віку / Є. Н. Приступа, В. І. Левків // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези II Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДІФК, 1997. – С. 60.
21. Приступа Є. Українські народні рухливі ігри, розваги та забави: методологія, теорія і практика : [монографія] / Євген Приступа, Олег Слимаковський, Микола Лук'янченко. – Дрогобич, 1999. – 449 с. – ISBN 966-7444-31-7.
22. Приступа Є. Н. Українські народні ігри, розваги та забави: методологія їх диференціації : метод. рек. / Є. Н. Приступа – Львів : ЛОНМШО, 1995. – 16 с.
23. Приступа Є. Н. Українські національні традиції фізичного виховання : метод. рек. / Є. Н. Приступа. – Львів : ЛОНМІО, 1995. – 40 с.
24. Суховерська О. Рухові забави й гри (з мельодіями й присівками). – Львів : Накладом Осила Суховерського. 1924.
25. Геллер Е. М. Игры на переменах для школьников 7–8 классов / Е. М. Геллер. – Москва : Физкультура и спорт, 1985. – 48 с.
26. Тисовська О., Левків В.І. Весела мандрівка у країну розваг. – Львів: ВНТЛ, 1998. – 36 с.
27. Українські рухливі ігри для дітей 5–6 років : метод. посіб. для вихователів дошкільних закладів / УклАД. А. Я. Вольчинський. – Київ : ІЗМН, 1996. – 96 с.
28. Шиян Б. М. Теорія фізичного виховання : навч. посіб. / Б. М. Шиян, В. Г. Папуша, Є. Н. Приступа. – Львів : ЛОНМІО, 1996. – 220 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

29. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
30. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
31. Ігри : анот. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 24 с. – (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму” ; вип. 2). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3962>

Модуль 2. Теорія і методика баскетболу

Основна:

1. Артюх В. М. Баскетбол / В. М. Артюх. – Львів : Піраміда, 1996. – 142 с.

2. Баскетбол : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. Н. В. Семашко. – Изд.-2-е перераб. – Москва : Физкультура и спорт, 1976. – 264 с.

3. Баскетбол : учебник для ин-тов физ. культуры / под ред. Ю. М. Портнова. – Изд. 3-е перераб. – Москва : Физкультура и спорт, 1988. – 288 с.

4. Баскетбол : учеб. пособие для студ. ин-тов физ. культуры / В. М. Корягин, В. Н. Мухин, В. А. Божинар, Р. С. Мозола. – Киев : Вища шк., 1989. – 232 с.

5. Нестеровский Д. И. Баскетбол: теория и методика обучения : учеб. пособие для студ. высш. учеб. завед. /Д. И. Нестеровский. – 3-е изд., стер. – Москва : Академия, 2007. – 336 с.

6. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу : навч. посіб. / Вікторія Пасічник. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 78 с.

7. Поплавський Л. Ю. Баскетбол / Л. Ю. Поплавський. – Київ : Олімпійська література, 2004. – 444 с.

8. Спортивные игры и методика преподавания : учеб. для пед. ф-тов физ. культуры / под ред. Ю. И. Портных. – Москва : ФИС, 1985. – 316 с.

Допоміжна:

9. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології) : навч. посіб. / Гриньків М. Я., Вовканич Л.С., Музика Ф. В. – Львів, 2015. – 304 с.

10. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів : навч. посіб. / В. С. Келлер, В. М. Платонов. – Львів : Українська Спортивна Асоціація, 1993. – 269 с.

11. Келлер В. С. Деятельность спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях (ДСВКС) единоборств и игр / В. С. Келлер // Педагогика. Психология. Сборник. – Москва, 1980. – С. 116–117.

12. Келлер В. С. Факторы результативности соревновательной деятельности при розыгрыше стандартных положений / В. С. Келлер, Е. Н. Приступа // Проблемы повышения мастерства спортсменов : тез. докл. науч.-практ. конф. – Чебоксары, 1989. – С. 71.

13. Келлер В. С. Характеристики соревновательной деятельности и методика повышения результативности баскетболистов при розыгрыше стандартных положений / В. С. Келлер, Е. Н. Приступа // Научно-педагогические проблемы физической культуры и спорта в свете основных направлений перестройки высшего и среднего 10 специального образования в республике : тез. докл. республ. науч.- практ. конф. – Ивано-Франковск, 1988. – С. 100–101.

14. Куцериб Т. Анatomія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів: ЛДУФК, 2019. – 86 с.

15. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.

16. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцеріб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

17. Іваночко В. Оздоровчий фітнес у фізичному вихованні студентів навчальної секції фізичної реабілітації : навч. посіб. / Вікторія Іваночко, Ірина Грибовська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 128 с.

18. Пасічник В. М. Теоретичні аспекти використання вправ та ігор з елементами баскетболу у фізичному вихованні дітей дошкільного віку / Пасічник В.М., Пасічник В.Р. // Баскетбол: історія, сучасність, перспективи: матеріали І Всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. інтернет-конференції (м. Дніпро, 20-21 грудня) / відповід. ред. О. О. Мітова; тех. ред. Т. В. Михайлова. – Дніпро : ДДІФКіС, 2016. – С. 238–241.

19. Приступа Е. Н. Факторы результативности соревновательной деятельности при розыгрыше стандартных положений в баскетболе / Е. Н. Приступа // Научно-методическое обеспечение системы подготовки высококвалифицированных спортсменов и спортивных резервов : материалы Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва, 1990. – С. 226–227.

20. Приступа Е. Н. Моделирование соревновательных воздействий в учебно-тренировочном процессе квалифицированных баскетболистов / Е. Н. Приступа, А. Б. Мацак, Ю. М. Черкасов // Научно-методическое обеспечение системы подготовки высококвалифицированных спортсменов и спортивных резервов : материалы Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва, 1990. – С. 227– 228.

21. Особливості соматотипу представників ігрових видів спорту / Тетяна Куцеріб, Мирослава Гриньків, Любомир Вовканич, Федір Музика // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2014. – № 4(18). – С. 37–44.

Інформаційні ресурси інтернет:

22. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>

23. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

24. Баскетбол : анот. трьома мовами бібліогр. покажч. автореф. дис. галузі фіз. культури та спорту [Електронний ресурс]/ уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 70 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”, вип. 2). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/280>

25. Ігри : анот. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 24 с. – (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму” ; вип. 2). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3962>

26. Офіційний сайт FIBA [Режим доступу] / www.fiba.com

27. Офіційний сайт Федерації баскетболу України. – Режим доступу: <http://ukrbasket.net/?ret=home>

Модуль 3. Теорія і методика гандболу

Основна:

1. Гандбол / Латышкевич Л. А., Лебедь Ф. Л., Основа А. А., Ткачук В. Г. – Київ : Рад. школа, 1989. – 128 с.
2. Гандбол : справочник / сост. Н. П. Клусов. – Москва : Физкультура и спорт, 1982. – 224 с.
3. Игнатьева В. Я. Гандбол : учеб. пособие для ин-тов физ. культуры. – Москва : Физкультура и спорт, 1983. – 200 с.
4. Игнатьева В. Я. Гандбол. Техника, тактика и методика обучения : учеб. пособие для студ. пед. ф-та / Игнатьева В. Я., Петрачёва И. В. – Москва : ГЦОЛИФК, 1986. – 46 с.
5. Игнатьева В. Я. Научно-методическое обеспечение гандбола (анализ литературы) : метод. разработка для студ. ф-та повышения квалификации ГЦОЛИФК / Игнатьева В. Я., Петрачёва И. В. – Москва, 1986. – 34 с.
6. Келлер В. С. Деяльність спортсменов в варіативних конфліктних ситуаціях (ДСВКС) единоборств і ігр / В. С. Келлер // Педагогика. Психологія. Сб. – Москва, 1980. – С. 116–117.
7. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів : навч. посіб. / В. С. Келлер, В. М. Платонов. – Львів : Українська Спортивна Асоціація, 1993. – 269 с.
8. Келлер В. С. Факторы результативности соревновательной деятельности при розыгрыше стандартных положений / В. С. Келлер, Е. Н. Приступа // Проблемы повышения мастерства спортсменов : тез. докл. науч.-практ. конф. – Чебоксары, 1989. – С. 71.
9. Клусов Н. П. Гандбол / Клусов Н. П., Іуркан А. А. – Москва : Физкультура и спорт, 1977. – 135 с.
10. Кудріна Н. В. Теорія і методика викладання гандболу (курс лекцій) : метод. посіб. / Кудріна Н. В., Згоба В. Л. – Львів : ЛДУФК, 2010. – 37 с.
11. Латышкевич Л. А., Маневич Л. Р. Гандбол / Л. А. Латышкевич, Л. Р. Маневич. – Київ : Рад. школа, 1980. – 79 с.
12. Левків В. І. Теорія і методика викладання гандболу : метод. посіб. / В. І. Левків, Н. В. Кудріна, В. Л. Згоба. – Львів : ЛДУФК, 2011. – 136 с. – ISBN 978-966-2328-25-7.

Допоміжна:

1. Взаємозв'язки показників тактичних дій у нападі гандболістів на етапі підготовки до вищих досягнень / Передерій А. В., Мельник В. О., Семеряк З. С., Пітин М. П. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2016. – Вип. 01(68). – С. 60–64.
2. Гандбол. Міжнародні правила гри. – Львів, 1994.
3. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології) : навч. посіб. / Гриньків М. Я., Вовканич Л. С., Музика Ф. В. – Львів, 2015. – 304 с.

4. Згоба В. Динаміка фізичної підготовленості суддів у гандболі // Віктор Згоба // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 1. – С. 92–97.
5. Клусов Н. П. Ручной мяч в школе : пособие для учителя / Н. П. Клусов. – Москва : Просвещение, 1986.
6. Клусов Н. П. Тактика гандбола / Н. П. Клусов. – Москва : Физкультура и спорт, 1980.
7. Куцеріб Т. Анatomія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцеріб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів: ЛДУФК, 2019. – 86 с.
8. Латышевич Л. А. Гандбол / Л. А. Латышевич, И. Е. Тургин, Л. Р. Маневич. – Киев : Вища школа, Главное издательство, 1988.
9. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцеріб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
10. Мельник В. До проблеми формування складу команд у ігрових видах спорту (на прикладі гандболу) / Мельник В., Лібович Н. // Фізична культура і спорт: досвід та перспективи : матеріали Міжнар. наук.–практ. конф. (6–7 квітня 2017 р.). – Чернівці, 2017. – С. 28–30.
11. Мельник В. Ефективність програми удосконалення атакувальних тактичних дій гандболістів на етапі підготовки до вищих досягнень / Валерій Мельник, Мар'ян Пітин // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2015. – № 1(19). – С. 38 – 46.
12. Мельник В. Кількісні показники та результативність виконання кидків з різних позицій гандболістами 16–17 років / Мельник В., Левків В., Канішевський В. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2006. – № 3. – С. 34–36.
13. Мельник В. Порівняльна характеристика показників тактичних дій у нападі гандболістів на різних етапах системи багаторічної підготовки / Валерій Мельник, Мар'ян Пітин // Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки : зб. наук. пр. – Луцьк, 2015. – Вип. 17. – С. 146–150.
14. Мельник В. Структура та ефективність виконання паралельних групових взаємодій у нападі юними гандболістами / Валерій Мельник, Володимир Левків // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2011. – Вип. 15, т. 1. – С. 183–188.
15. Мельник В. Структура та ефективність виконання схесних та комбінованих групових взаємодій у нападі юних гандболістів / Валерій Мельник, Володимир Левків, Олександр Ківерник // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2012. – Вип. 16, т. 1. – С. 182–187.

16. Мельник В. Структура та ефективність командних атакуючих дій гандболістів різної спортивної кваліфікації / Валерій Мельник, Володимир Левків // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2008. – Вип. 12, т. 1. – С. 199–203.
17. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
18. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.
19. Музика Ф. Вплив специфіки тренувального процесу на морфофункціональні показники спортсменів різних спеціалізацій / Федір Музика // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів, 2001. – С. 53–56.
20. Пасічник В. Рекреаційні ігри : навч. посіб. / Вікторія Пасічник, Валерій Мельник. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 106 с.
21. Приступа Є. Особливості змін фізіологічних показників кваліфікованих гандболістів упродовж річного макроциклу / Євген Приступа, Валерія Тищенко // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2015. – № 3(21). – С. 49 – 56.
22. Приступа Є. Рекреаційні ігри / Є. Приступа, О. Жданова, П. Мартин // Фізична рекреація : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Приступа Є. Н., Жданова О. М., Линець М. М. [та ін.] ; за наук. ред. Євгена Приступи. – Дрогобич : Коло, 2010. – Ч. 2, розд. 4. – С. 276 – 305.
23. Приступа Є. Система підготовки висококваліфікованих команд з гандболу в річному макроциклі / Євген Приступа, Валерія Тищенко // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2016. – № 2 (24). – С. 45–53.
24. Спортивные игры и методика преподавателя : учеб. для пед. ф-тов физ. культуры / под ред. Портных Ю. И. – Москва : Физкультура и спорт, 1985.
25. Тренировка гандболиста / сост. Н. П. Клусов. – Москва : Физкультура и спорт, 1975
26. Турчин И. Е. Стратегия игры / И. Е. Турчин. – Киев : Молодь, 1988.
27. Improvement of tactical action in the attack of handball players at the stage of preparation for higher achievements / Valeriy Melnyk, Viktoria Pasichnyk, Zoryana Semeryak, Ivan Karatnyk, Yaroslav Galan // Journal of Physical Education and Sport. – 2017. – Vol. 17, is. 3. – P. 846–853.
28. Prystupa E. Peculiar properties and dynamics of physiological indicators in Handball team / Evhen Prystupa, Tyshchenko Valeria // Journal of Physical Education and Sport. – 2017. – Vol. 1, art 49. – P. 335–341.
29. Tactical attacking actions of competitive handball players with different qualifications / Valeryi Melnyk, Viktoria Pasichnyk, Volodymyr Levkiv, Vasyl Kovtsun // Journal of Physical Education and Sport. – 2016. – Vol. 16, is. 1. – P. 77–83.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Сайт Федерацій гандболу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: handball.net.ua
2. Українська гандбольна ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: handball.net.ua
3. Європейська Федерація гандболу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: eurohandball.com
4. Міжнародна федерація гандболу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ihf.info
5. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
6. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
7. Гандбол : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 38 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”, вип. 2). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/283>
8. Ігри : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 24 с. – (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму” ; вип. 2). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3962>
9. Регбі : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 6 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”, вип. 2). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/425>
10. Гандбол : правила соревнований / утв. Ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров СССР. – Москва : Физкультура и спорт, 1983. – 63 с. – Режим доступа: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/1824>

Модуль 4. Теорія і методика волейболу

Основна:

1. Демчишин А. П. Волейбол – гра для всіх / А. П. Демчишин. – Київ : Здоров'я, 1986. – 104 с.
2. Демчишин А. П. Підготовка юних волейболістів / А.П. Демчишин, Р.С. Мозола, Ю.М. Панишко. – Київ : Радянська школа, 1982. – 191 с.
3. Демчишин А. П. Підготовка волейболістів / А. П. Демчишин, Б. С. Пилипчук. – Київ : Здоров'я, 1979. – 104 с.
4. Железняк Ю.Д. Юный волейболист : учеб. пособие для тренеров / Ю. Д. Железняк. – Москва : Физкультура и спорт, 1988. – 192 с.
5. Костюков В. М. Теорія і методика викладання спортивних ігор : курс лекцій / Костюков В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. – Вінниця : ВДПУ, 2004. – 117 с.
6. Поташник А. Судейство соревнований по волейболу / Поташник А.,

Гезенцвей В. – Москва : Физкультура и спорт, 1973.

7. Поташник А. Волейбол (судейство и организация соревнований) / А. Поташник. – Москва : Советский спорт, 1973.

8. Спортивные игры / под ред. Портных Ю. И. – Москва : Физкультура и спорт, 1975.

9. Железняк Ю. Д. Волейбол : учеб. для ин-тов физ. культуры / Железняк Ю.Д., Ивойлов А.В. – Москва : Физкультура и спорт, 1991. – 238 с.

Допоміжна:

11. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології) : навч. посіб. / Гриньків М. Я., Вовканич Л.С., Музика Ф. В. – Львів, 2015. – 304 с.
12. Железняк Ю.Д. К мастерству в волейболе / Ю. Д. Железняк. – Москва, 1978. – 224 с.
13. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів : навч. посіб. / В. С. Келлер, В. М. Платонов. – Львів : Українська Спортивна Асоціація, 1993. – 269 с.
14. Келлер В. С. Факторы результативности соревновательной деятельности при разыгрыванье стандартных положений / В. С. Келлер, Е. Н. Приступа // Проблемы повышения мастерства спортсменов : тез. докл. науч.-практ. конф. – Чебоксары, 1989. – С. 71.
15. Ковцун В. І. Волейбол: основи гри, методика навчання й тренування : метод. поради для оволодіння навичками, вміннями гри волейбол при проходженні курсу теорії та методики викладання волейболу студентам 2го року навчання / В. І. Ковцун, А. П. Демчишин. – Львів : Фернеза, 2002. – 33 с.
16. Ковцун В. І. Волейбол : основи техніки і тактики гри в волейбол : метод. матеріал для лекцій з теорії та методики викладання волейболу / В. І. Ковцун, А. П. Демчишин. – Львів : Фернеза, 2002. – 33 с.
17. Ковцун В. І. Оцінка ігрової діяльності юних волейболістів у процесі змагань / В. І. Ковцун // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези II Всеукр.наук.-практ. конф. – Львів : ЛДІФК, 1997. – С. 45 – 46.
18. Ковцун В. І. Влучність та спеціальна витривалість при подачі м'яча / В. І. Ковцун // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнарод. наук. конгр. – Київ, 2000. – С. 59.
19. Ковцун В. І. Експериментальне дослідження ефективності розвитку та контролю спеціальної витривалості у юних волейболістів в річному циклі тренування / В. І. Ковцун // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків : ХХПІ, 2000. – № 17. – С. 17 – 19.
20. Ковцун В. І. Показники спеціальної витривалості юних волейболістів різних вікових груп / В. І. Ковцун // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків : ХХПІ, 2000. – № 16. – С. 17– 19.

21. Ковцун В. І. Подача м'яча у стрибку в волейболі, методика контролю та критерій оцінки у юних волейболістів 13-18 років / В. І. Ковцун // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків : ХХПІ, 2001. – № 4. – С. 13 – 14.
22. Клещев Ю.Н. Волейбол / Ю. Н. Клещев. – Москва : Физкультура и спорт, 1979. – 48 с.
23. Клещев Ю. Н. Тактическая подготовка волейболистов / Клещев Ю.Н., Тюрин В.А., Фураев Ю.П. – Москва : Физкультура и спорт, 1968. – 120 с.
24. Клещев Ю. Н. Юный волейболист / Клещев Ю. Н., Фурманов А. Г. – Москва : Физкультура и спорт, 1979. – 231с.
25. Куцериб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів: ЛДУФК, 2019. – 86 с.
26. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
27. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
28. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.
29. Музика Ф. Вплив специфіки тренувального процесу на морфофункціональні показники спортсменів різних спеціалізацій / Федір Музика // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів, 2001. – С. 53–56.
30. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.
31. Музика Ф. В. Адренергічні та холінергічні механізми регуляції ефективності дихання секреторних клітин / Ф. В. Музика // Фізіологічний журнал. – 1994. – Т. 40, № 2. – С. 46–56.
32. Музика Ф. В. Вплив короткотривалого фізичного навантаження на енергетичний обмін у мітохондріях м'язів / Ф. В. Музика, Є. О. Яремко // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміщення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. викладачів ін-ту за 1994 рік. – Львів, 1995. – С. 31–32.
33. Роль швидкісно-силових здібностей у формуванні технічної підготовки волейболістів 10–14 років / Олександр Швай, Валерій Поляковський, Леонід Гнітецький, Євген Приступа // Фізичне

- виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – № 1. – С. 73 – 76.
34. Фурманов М. П. Волейбол / М. П. Фурманов. – Київ : Радянська школа, 1993. – 196 с.
  35. Хапко В. Е. Волейбол – юным / В. Е. Хапко. – Київ : Здоров'я, 1987. – 117 с.
  36. Хапко В. Е. Волейбол / Хапко В. Е., Белоус В. И. – Київ : Радянська школа, 1988. – 112 с.
  37. Хапко В. Е. Совершенствование мастерства волейболистов / Хапко В. Е., Маслов В. Н. – Київ : Здоров'я, 1990. – 124 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

38. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
39. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
40. Волейбол : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 32 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/282>
41. Ігри : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 24 с. - (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму” ; вип. 2). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3962>
42. Офіційний інтернет-сайт міжнародної федерації волейболу (FIVB) [Режим доступу] (<http://www.fivb.com>).
43. Офіційний інтернет-сайт європейської конференції волейболу (CEV) [Режим доступу] (<http://www.cev.ua>)
44. Офіційний сайт Федерації волейболу України [Режим доступу] www.fvu.in.ua/
45. <https://www.fivb.org/EN/BeachVolleyball/>

Модуль 5. Теорія і методика спортивних ігор (тенніс, настільний теніс, бадміnton)

Основна:

1. Амелин А. Н. Настольный теннис / А. Н. Амелин, В. А. Пашинин. – 2-е изд., доп. – Москва : Физкультура и спорт, 1985. – 112 с.
2. Барчукова Г. В. Теория и методика настольного тенниса / Барчукова Г. В., Богушас В. М., Матыцин О. В. – Москва : Академия, 2006. – 528 с.
3. Барчукова Г. Настольный теннис / Барчукова Г. – Москва : Физкультура и спорт, 1990. – 174 с.
4. Белиц-Гейман С. П. Теннис / Белиц-Гейман С. П. – Москва : Физкультура и спорт, 1989. – С. 75-87.

5. Белиц-Гейман С. П. Теннис : [учеб. для ин-тов физ. культуры] / С. П. Белиц-Гейман. – Москва : Физкультура и спорт, 1977. – 224 с.
6. Белиц-Гейман С. П. Теннис для родителей и детей / С. П. Белиц-Гейман. – Москва : Педагогика, 1988. – 224 с.
7. Кондратьева Г. Теннис в спортивных школах / Г. Кондратьева, А. Шокин. – Москва : Физкультура и спорт, 1975. – 160 с.
8. Кривопальцев В. Я. Бадміnton для всіх / Кривопальцев В. Я. – Київ, 1985. – 64 с.
9. Лифшиц В. Я. Бадміnton / В. Я. Лифшиц. – 2-е изд., перераб., доп. / Лифшиц В. Я., Галицкий А. В. – Москва : Физкультура и спорт, 1984. – 176 с.
10. Марков О. Бадміnton / Марков О. – 3-е изд., перераб. и допол. – Москва : Физкультура и спорт, 1966. – 144 с.
11. Марусін В.Ю. Настільний теніс для всіх / Марусін В. Ю. – Київ : Здоров'я, 1991. – 112 с.
12. Настільний теніс. Правила змагань. – Київ : ФНТУ, 2005. – 60 с.
13. Рыбаков Д. П. Основы спортивного бадминтона / Д. П. Рыбаков, М. И. Штильман. – 2-е изд., доп. – Москва : Физкультура и спорт, 1982. – 176 с.
14. Смирнов Ю. Н. Бадміnton : [учеб. для ин-тов физ. культуры] / Ю. Н. Смирнов. – Москва : Физкультура и спорт, 1990. – 159 с.
15. Теніс. Правила гри в теніс. – Київ : ФТУ, 2000. – 76 с.

Допоміжна:

16. Горлова Л. Теніс на олімпійських іграх 1996-2008 років / Горлова Лариса, Мудра Віра, Каратник Іван // Теоретико-методичні основи організації фізичного виховання молоді : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – С. 55-57.
17. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології) : навч. посіб. / Гриньків М. Я., Вовканич Л.С., Музика Ф. В. – Львів, 2015. – 304 с.
18. Ефективність варіативних модулів тренувальних засобів швидкісно-силової підготовки бадмітоністів на етапі спеціалізованої базової підготовки / Каратник І. В., Гречанюк О. О., Бубела О. Ю., Пітин М. П. // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2016. – Вип. 5 (75). – С. 52–57.
19. Каратник І. Аналіз змісту змагальної діяльності кваліфікованих бадмітоністів / Іван Каратник, Оксана Гречанюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2009. – Вип. 13, т. 1. – С. 143–148.
20. Каратник І. В. Вплив нових правил в бадмітоні на підготовку спортсменів / І. В. Каратник, В. В. Мудра // Сучасні проблеми розвитку теорії і методики спортивних ігор : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 2010. – С. 22–25.

21. Каратник І. Засоби швидкісно-силової підготовки у тренувальному процесі бадміntonістів на етапі спеціалізованої базової підготовки / Іван Каратник, Оксана Гречанюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2010. – Вип. 14, т. 1. – С. 113 – 119.
22. Каратник І. Бадміnton на Олімпійських іграх 1992-2012 років / Каратник Іван, Горлова Лариса, Тодорук Владислав, Мудра Віра // Проблеми формування здорового способу життя молоді : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, магістрантів та аспірантів ; під заг. ред. Сіренко Р.Р. – Львів : видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2015. – С. 232-238.
23. Митюк О. Р. Аналіз розвитку та проведення змагань з тенісу настільного в СК“ЛІРС” / Митюк О. Р., Каратник І. В. // Фізична культура та здоров’я різних груп населення : матеріали IV Міжнар. електрон. наук.-практ. конф. студ. та молодих вчених (18-25 квітня 2013 року). – Одеса, 2013. – С. 71-72.
24. Подчос З. До питання виникнення та історичного розвитку бадміntonу / Подчос З., Каратник І., Пітин М.// Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях : материалы II Междунар. электрон. науч. конф. – Харків, 2006. – С. 197–200.
25. Келлер В. С. Деятельность спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях (ДСВКС) единоборств и игр / В. С. Келлер // Педагогика. Психологія : сб. – Москва, 1980. – С. 116–117.
26. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. – Львів : Українська Спортивна Асоціація, 1993. – 269 с.
27. Куцериб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів: ЛДУФК, 2019. – 86 с.
28. Лювей Ю. Вимоги змагальної діяльності до підготовленості кваліфікованих спортсменів у бадміntonі (теоретичний аспект) / Лювей Ю., Каратник І. В., Пітин М. П. // Спортивні ігри. – 2019. – № 4(14). – С. 24–34.
29. Лювей Ю. Об’єктивізація контролю функціональних поазників під час змагальної діяльності кваліфікованих бадміntonістів / Лювей Ю., Каратник І., Пітин М. // Фізична культура, спорт і здоров’я: стан, проблеми та перспективи : зб. тез доп. XIX Міжнар. наук.-практ. конф. – Харків, 2019. – С. 104–106.
30. Лювей Ю. Фізична підготовка кваліфікованих бадміntonістів на етапі попередньої базової підготовки: напрям дослідження / Лювей Ю., Каратник І. В., Пітин М. П. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2019. – Вип.10(118)19. – С. 84–90.
31. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава

Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.

32. Митюк О. Р. Мотивація людей, які займаються тенісом настільним / Митюк О. Р., Каратник І. В. // Фізична культура, спорт та здоров'я : II Всеукр. студ. наук. конф. – Харків, 2012. – С. 88 – 90.

33. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

34. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.

35. Музика Ф. Вплив специфіки тренувального процесу на морфофункціональні показники спортсменів різних спеціалізацій / Федір Музика // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів, 2001. – С. 53–56.

36. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.

37. Окопний А. Організація та проведення змагань з настільного тенісу: метод. посіб. / А. Окопний, В. Мартиненко, І. Мудрий. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 60 с.

38. Особливості соматотипу представників ігрових видів спорту / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Любомир Вовканич, Федір Музика // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2014. – № 4(18). – С. 37–44.

39. Музика Ф. В. Адренергічні та холінергічні механізми регуляції ефективності дихання секреторних клітин / Ф. В. Музика // Фізіологічний журнал. – 1994. – Т. 40, № 2. – С. 46–56.

40. Музика Ф. В. Вплив короткотривалого фізичного навантаження на енергетичний обмін у мітохондріях м'язів / Ф. В. Музика, Є. О. Яремко // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміщення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. викладачів інституту за 1994 рік. – Львів, 1995. – С. 31–32.

41. Characteristics of the psychomotor system in preschool children with mental disabilities / Viktoria Pasichnyk, Maryan Pityn, Valeryi Melnyk, Zoryana Semeryak, Ivan Karatnyk // Journal of Physical Education and Sport. – 2018. – Vol. 18, suppl. is. 1. – P. 349–355.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Джангобекова Х. Вплив позакласних оздоровчих занять з бадміntonу, бігу та спортивних танців на розвиток рухових якостей підлітка [Електронний ресурс] / Христина Джангобекова, Любомир Вовканич, Федір Музика // Спортивна наука України. – 2014. – № 2 (60). – С. 3–9. – Режим доступу :<http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/213>

2. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>

3. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

4. Бадміnton : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс]/ уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 6 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/197>

5. Настільний теніс : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 5 с. Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/399>

6. Теніс : анат. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 18 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/398>

7. Бадміnton : правила соревнований / Утв. Ком. по физ.культуре и спорту при Совете Министров СССР 24 декабря 1970 г. - Москва : Физкультура и спорт , 1971. - 30 с. – Режим доступа: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10043>

8. Настольный теннис : правила соревнований / утв. Гос. Ком.СССР по физ. культуре и спорту. – Москва : Физкультура и спорт, 1988. – 126 с. – Режим доступа: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10184>

9. Федерація настільного тенісу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uttf.com.ua/>

10. European table tennis union [Electronik resource]. – Access mode: <http://www.ettu.org>

11. International Table Tennis Federation: Home [Electronik resource]. – Access mode: <https://www.ittf.com/>

12. Федерація тенісу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ftu.org.ua/>

13. Федерація бадмітону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fbubadminton.org.ua/>

14. Ukrainian badminton federation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ubf.com.ua/>

Екзаменаційні вимоги:

Модуль 1. Теорія і методика рухливих ігор.

1. Основні поняття про гру.
2. Історія українських ігор.
3. Роль Івана Боберського в організації спортивно-руханкових товариств в Галичині.
4. Рухливі ігри у весняних святах.
5. Рухливі ігри у літніх святах.
6. Рухливі ігри в осінніх святах.
7. Рухливі ігри в зимових святах.
8. Місце рухливих ігор у системі фізичного виховання.
9. Класифікація рухливих ігор.
10. Основні педагогічні завдання.

11. Характеристика рухливих ігор для учнів 1-3 класів.
12. Характеристика рухливих ігор для учнів 5-7 класів.
13. Характеристика рухливих ігор для учнів 8-9 класів.
14. Вибір гри.
15. Підготування місця для гри.
16. Підготування інвентарю.
17. Вибір ведучого.
18. Керівництво грою.
19. Основні відмінності рухливих і спортивних ігор.
20. Техніка безпеки рухливих ігор.
21. Завдання фізичного виховання учнів шкільного віку.
22. Анатомо-фізіологічні особливості учнів 1-3 класів.
23. Анатомо-фізіологічні особливості учнів 4-6 класів.
24. Анатомо-фізіологічні особливості учнів 7-8 класів.
25. Засоби фізичного виховання.
26. Методи навчання.
27. Вікові особливості розвитку швидкості.
28. Вікові особливості розвитку витривалості.
29. Вікові особливості розвитку гнучкості.
30. Вікові особливості розвитку сили.
31. Навести приклади рухливих ігор для розвитку швидкості.
32. Навести приклади рухливих ігор для розвитку вибухової сили.
33. Навести приклади рухливих ігор для розвитку витривалості.
34. Навести приклади рухливих ігор для розвитку сили.
35. Педагогічне групування рухливих ігор для позаурочних форм проведення.
36. Загальні вимоги до організації рухливих ігор.
37. Роль керівника в проведенні гри.
38. Складання положення про змагання “Веселі старти”.

Модуль 2. Теорія і методика баскетболу

1. Характеристика баскетболу, як виду спорту, його місце та значення в системі фізичного виховання.
2. Етапи розвитку гри баскетбол.
3. Баскетбол – олімпійський вид спорту.
4. Сучасний розвиток баскетболу в Європі, світі.
5. Розвиток баскетболу на Україні (історія, проблеми, перспективи),
6. Баскетбол на Львівщині.
7. Класифікація прийомів техніки гри в баскетбол.
8. Техніка гри в захисті.
9. Техніка гри в нападі.
10. Аналіз основних прийомів техніки гри.
11. Методика навчання основних прийомів техніки гри в нападі.
12. Методика навчання основних прийомів техніки гри в захисті
13. Індивідуальні тактичні дії в захисті та нападі.

- 14.Групові тактичні дії в нападі.
- 15.Групові тактичні дії в захисті.
- 16.Командні тактичні дії в нападі.
- 17.Стрімкий напад. Суть, тривалість.
- 18.Позиційний напад.
- 19.Зонний захист (2-1-2,1-2-2, 2-3, 3-2).
- 20.Персональний захист.
- 21.Змішаний захист.
- 22.Засоби та методи, які застосовуються в тактиці.
- 23.Правила гри в баскетбол.
- 24.Еволюція правил гри
- 25.Календар проведення змагань.
- 26.Значення змагань. Види змагань.
- 27 Організація проведення змагань. Положення про змагання..

Модуль 3. Теорія і методика гандболу.

1. Характеристика гандболу, як виду спорту, його місце та значення в системі фізичного виховання.

2. Етапи розвитку гри гандбол.
3. Гандбол – олімпійський вид спорту.
4. Сучасний розвиток гандболу в Європі, світі.
5. Розвиток гандболу на Україні (історія, проблеми, перспективи),
6. Гандбол на Львівщині.
7. Класифікація способів техніки гри в гандбол.
8. Техніка гри в захисті та нападі.
9. Техніка гри воротаря.
10. Аналіз основних способів техніки гри.
11. Методика навчання основних способами техніки гри в нападі.
12. Методика навчання основних способами техніки гри в захисті.
13. Методика навчання техніки гри воротаря.
14. Індивідуальні тактичні дії в захисті та нападі.
15. Групові тактичні дії в нападі.
16. Групові тактичні дії в захисті.
17. Командні тактичні дії в нападі.
18. Стрімкий напад. Суть, тривалість.
19. Позиційний напад (3x3, 4x2).
20. Зонний захист (6:0, 5:1, 4:2, 3:3).
21. Персональний захист.
22. Змішаний захист (5+1, 4+2).
23. Стандартні положення в гандболі.
24. Методика навчання тактичним діям.
25. Правила гри в гандбол.
26. Еволюція правил гри.
27. Значення змагань. Види змагань.

Модуль 4. Теорія і методика волейболу.

1. Характеристика волейболу як виду спорту, його місце та значення в системі фізичного виховання.
2. Історія волейболу.
3. Волейбол – Олімпійський вид спорту.
4. Розвиток волейболу в Європі.
5. Розвиток волейболу на Україні: історія, проблеми та перспективи.
6. Критерії технічної майстерності: стабільність, ефективність, різноманітність.
7. Вплив рівня розвитку нападу та захисту, фізичної підготовленості, змін правил гри на вдосконалення техніки.
8. Сучасна класифікація техніки гри в волейбол.
9. Форма організації виконання вправ при навчанні та вдосконалення техніки.
10. Методика розробки конспекту тренувального заняття з завданням навчання та вдосконалення технічних прийомів.
11. Основні методи та засоби навчання технічним прийомам волейболу.
12. Структура та етапи вивчення технічних прийомів волейболу.
13. Види змагань та їх характеристика.
14. Способи проведення змагань та розробки календаря.
15. Положення про змагання. Оцінка та облік результатів змагань.
16. Сучасні правила гри.
17. Методика суддіства.
18. Характеристика техніки нижньої прямої подачі мяча. Методика навчання та вдосконалення.
19. Характеристика техніки передачі мяча двома руками зверху. Методика навчання та вдосконалення.
20. Характеристика техніки передачі мяча двома руками знизу. Методика навчання та вдосконалення.
21. Характеристика техніки прямого нападаючого удару. Методика навчання та вдосконалення.
22. Характеристика техніки блокування. Методика навчання та вдосконалення.
23. Характеристика індивідуальних технічних дій в нападі.
24. Характеристика індивідуальних технічних дій в захисті.
25. Характеристика індивідуальних тактичних дій в нападі.
26. Характеристика індивідуальних тактичних дій в захисті.
27. Характеристика групових технічних дій в нападі.
28. Характеристика групових технічних дій в захисті.
29. Характеристика групових тактичних дій в нападі.
30. Характеристика групових тактичних дій в захисті.
31. Характеристика командних технічних дій в нападі.
32. Характеристика командних технічних дій в захисті.
33. Характеристика командних тактичних дій в нападі.
34. Характеристика командних тактичних дій в захисті.

35. Послідовність вивчення прийомів техніки гри.
36. Методика вивчення індивідуальних, групових і командних дій в нападі та захисті.

Модуль 5. Теорія і методика спортивних ігор (теніс, настільний теніс, бадмінтон)

1. Характеристика тенісу як виду спорту, його місце та значення в системі фізичного виховання.
2. Етапи розвитку тенісу.
3. Теніс – олімпійський вид спорту.
4. Сучасний розвиток тенісу в Європі, світі.
5. Розвиток тенісу в Україні (історія, проблеми, перспективи).
6. Теніс на Львівщині.
7. Класифікація прийомів техніки гри в теніс.
8. Аналіз основних прийомів техніки гри в теніс.
9. Методика навчання подач.
10. Методика навчання прийому подач.
11. Тактика гри в теніс.
12. Методика навчання тактичним діям в тенісі.
13. Правила гри, методика суддівства.
14. Організація та проведення змагань з тенісу.
15. Характеристика настільного тенісу як виду спорту, його місце та значення в системі фізичного виховання.
16. Етапи розвитку настільного тенісу.
17. Настільний теніс – олімпійський вид спорту.
18. Сучасний розвиток настільного тенісу в Європі, світі.
19. Розвиток настільного тенісу в Україні (історія, проблеми, перспективи).
20. Настільний теніс на Львівщині.
21. Класифікація прийомів техніки гри в настільний теніс.
22. Аналіз основних прийомів техніки гри в настільний теніс.
23. Методика навчання подач.
24. Методика навчання прийому подач.
25. Тактика гри в настільний теніс.
26. Методика навчання тактичним діям в настільному тенісі.
27. Правила гри, методика суддівства.
28. Організація та проведення змагань з настільного тенісу.
29. Характеристика бадміntonу як виду спорту, його місце та значення в системі фізичного виховання.
30. Етапи розвитку бадміntonу.
31. Бадміnton – олімпійський вид спорту.
32. Сучасний розвиток бадміntonу в Європі, світі.
33. Розвиток бадміntonу в Україні (історія, проблеми, перспективи).
34. Бадміnton на Львівщині.
35. Класифікація прийомів техніки гри в бадміnton.
36. Аналіз основних прийомів техніки гри в бадміnton.
37. Методика навчання подач.
38. Методика навчання прийому подач.
39. Тактика гри в бадміnton.

40. Методика навчання тактичним діям в бадміntonі.
41. Правила гри, методика суддівства.
42. Організація та проведення змагань з бадміntonу.